

1.1. Сваки студијски програм садржи јасно наведене следеће елементе (који се детаљно исказују у одговарајућим стандардима):

а. Назив студијског програма: Докторске академске студије Јавно право.

На Пословном и правном факултету организују се Докторске студије из области правних наука, уже научне области јавног права. Студије се изводе у трајању од три године (шест семестара) и њима се остварује 180 ЕСПБ.

б. Циљеве студијског програма су:

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве који укључују постизање научних способности и академских вештина, развој креативних способности и овладавање специфичним практичним вештинама у области јавно правних научних дисциплина потребних за будући развој каријера. Циљеви студијског програма докторских студија укључују и оспособљавање студента да након завршетка студија самостално води оригинална и научно заснована истраживања и да критички процењује резултате истраживања других научних радника, као и да на квалитетан начин припреми младе кадрове за наставни процес на правним факултетима.

в. Исход студијског програма:

Кључни исход процеса студирања на студијском програму докторских академских студија Јавно право у научном пољу друштвено-хуманистичких наука јесте формирање стручњака, академске личности, високих стручних и научних компетенција из јавно-правне области са образовањем које омогућава самостално обављање научно-истраживачког рада у области јавноправних наука.

г. Назив дипломе:

Доктор наука - правне науке

д. Условје за упис на студијски програм:

Упис кандидата се врши на основу Конкурса. Одлуку о расписивању конкурса доноси Сенат Универзитета „МБ“, на предлог Наставно-научног већа Пословног и правног факултета. У прву годину студија уписују се свршени студенти који су остварили најмање 300 ЕСПБ на основним академским и мастер академским студијама, а у трећу годину и студенти који су раније стекли академски назив магистар правних или сродних наука. Ово је предвиђено Статутом Пословног и правног факултета у Београду, Универзитета „МБ“ и Правилником о докторским академским студијама. Рангирање пријављених кандидата се врши на основу просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, као и временског периода студирања.

ђ. Листу обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета, са оквирним садржајем;

Структуру студијског програма чине два обавезна предмета: Методологија научног истраживања, и Савремени правни системи који се изучавају у првом семестру студија; шест обавезних предметних активности, и то: израду пројекта докторске дисертације, одбрану пројекта докторске дисертације пред компетентном комисијом Факултета, и израду пријаве докторске дисертације, у четвртном семестру студија; студијско истраживачки рада у директној вези са докторском дисертацијом и израду и јавну одбрану завршног рада докторске дисертације, у петом и шестом семестру студија. Поред обавезних предмета структуру студијског програма чини и 12 изборних предмета, који се изучавају у другом семестру (три предмета) и у трећем семестру (три предмета);

Научноистраживачки рад се изводи у све три године студија и обухвата: израду нацрта научне замисли пројекта истраживања који је везан за предмет Методологија научног истраживања и седам семинарских

истраживачких радов из обавезних и одабраних изборних предмета, у првом, другом и трећем семестру студија; припрему и одбрану пројекта докторске дисертације пред компетентном комисијом Факултета, и израду пријаве докторске дисертације, у четвртом семестру студија; израду и публикување научног чланка у часопису са СЦИ листе ресорног министарства за науку и учешће на тематском међународном научном скупу са прихваћеним радом, у трећем, четвртом и петом семестру студија; реферисање пред комисијом о напретку истраживања, као и научно истраживачки рад који је у директној вези са предметом докторске дисертације, и израду и јавну одбрану завршног рада докторске дисертације, у петом и шестом семестру студија.

е. Начин извођења студија - бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са европским системом преноса бодова;

За сваки предмет утврђен је одговарајући број ЕСПБ бодова, у зависности од обима рада који студент треба да уложи да би савладао садржаје предмета. Укупан број ЕСПБ бодова по семестру износи 30, за годину 60. Студент је обавезан да изради и одбрани докторски рад, који носи 30 ЕСПБ бодова. Бодовна вредност сваког предмета исказана је у складу са европским системом преноса бодова (ЕСПБ) и налази се у Табели 5.1 и Табели 5.2.

Студент стиче поене на предмету кроз рад током наставе, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. Максималан број поена је 100 што одговара максималној оцени 10. Део бодова које студент може да добије за предиспитне активности креће се до 50%, док је за усмени испит предвиђено осталих 50% бодова. Сваки предмет из студијског програма има јасан и транспарентан начин стицања поена.

Реализација студијског програма докторских студија траје три године и при том се стиче 180 ЕСПБ односно, по 60 бодова на свакој години.

ж. Вредност докторске дисертације исказану у ЕСПБ бодовима;

Докторска дисертација са СИР који је у њеној функцији носи 110 ЕСПБ, чиме је задовољен стандард да се најмање половина ЕСПБ бодова предвиђена за реализацију докторских студија односи на докторску дисертацију.

Дисертација представља изворан и самосталан научно-истраживачки рад, који доприноси развоју правне научне мисли, и који сведочи о способностима студента да делује у одређеној научној области као самостални истраживач. Остварени научни допринос се процењује са најмање једним научним радом објављеним или прихваћеним за објављивање у релевантном међународном часопису или часопису са листе министарства надлежног за науку, у коме су објављени резултати појединих области истраживања теме докторске дисертације, као и учешћем са рефератом на најмање једном тематском научном скупу међународног значаја са којег је рад објављен у Зборнику радова са научног скупа. Начин и поступак припреме и одбране дисертације уређен је Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, којим се дефинише прихватање теме за дисертацију, оцена урађене дисертације и испуњеност услова за приступање јавној усменој одбрани.

з. Предуслове за упис појединих предмета или групе предмета;

Предуслови за упис појединих предмета дати су у Табела 5.2. Предуслови за полагање испита се разликују по предметима и састоје се од: сакупљеног одређеног броја поена из предиспитних обавеза, извршене одређене предиспитне активности, и положени усмени испит.

и. Начин избора предмета из других студијских програма на истом или другом универзитету;

У студијском програму докторских студија заступљен је довољан број изборних предмета, који доприноси квалитету студијског програма.

ј. Услове за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија;

Студент може прећи на овај студијски програм са других студијских програма исте или сродних области, ако има положене испите који одговарају овом студијском програму и ако је остварио потребан број ЕСПБ бодова за упис на одговарајућу годину студија.

Услови за прелазак са других студијских програма дати су у оквиру Правилника о преношењу ЕСПБ бодова и Правилника о правилима и организацији студија. Сви правилници су доступни на сајту Пословног и правног факултета.

к. Друга питања од значаја за извођење студијског програма.

Основна обележја студијског програма су:

- Предмети су једносеместрални.
- За сваки предмет утврђен је одговарајући број ЕСПБ бодова, у зависности од обима рада који студент треба да уложи да би савладао садржаје предмета. Укупан број ЕСПБ бодова по години износи 60. Након завршених докторских академских студија, студент остварује укупно 180 ЕСПБ, а након одбране докторске дисертације стиче академски назив: Доктор наука – правне науке.
- Укупан број часова предавања на студијском програму је 20.00 сати. Просечни број часова активне наставе недељно-предавања износе 6,00 што је нешто више од 25% од укупних часова активне наставе недељно. Просечан број часова активне наставе недељно – СИР износи 18 што је 75% од укупних часова активне наставе недељно.
- Научноистраживачки рад се изводи у све три године студија;
- Током трајања студија студент је обавезан да уради и објави најмање један научни рад и да са прихваћеним радом учествује на тематском међународном научном скупу;
- Реализација студијског програма поверена је кадру са богатим наставно-научним и педагошким искуством који доминантно потичу са угледних државних факултета.
- Настава се остварује у менторском и интердисциплинарном раду кроз директни контакт студент - предметни наставник, case study (анализа случаја), подстицање индивидуалног рада и професионалне креативности студента, тимски рад и кроз развој интерперсоналних вештина студента, стицање практичних знања и коришћење савремене литературе уз доступност и расположивост једне од највећих научних база на свету **EBSCO**, у сваком сегменту рада студента, 24 часа дневно, 365 дана у години..
- Параметри студијског програма докторских академских студија – Јавно право нису могли бити самовредновани у процесу самоевалуације студијских програма и високошколске установе, јер се овај студијски програм први пут акредитује. Сви закључци, изведени из процеса самоевалуације и редовног праћења квалитета других студијских програма и процеса наставе који се изводе на Пословном и правном факултету уврштени су приликом ажурирања планова и програма сваког конкретног предмета на предложеном студијском програму докторских академских студија – Јавно право.

Циљ установе је константно усавршавање свих елемената процеса наставе у настојању да сви параметри буду у складу са Законом о високом образовању, Стандардима акредитације, трендовима и циљевима примењеним у развијеним земљама Западне Европе.

2.1. Сврха студијског програма докторских студија Јавно право је јасно формулисана и односи се на оспособљавање студената за истраживање ужих научних области јавног права, како би могли самостално да воде оригинална научно-теоријска и емпиријска истраживања у овим областима. Студијски програм докторских студија Јавно право има за сврху да свршеним студентима омогући образовање за водеће и најсложеније правне послове у привредним друштвима, високошколским установама, научним и другим, националним и међународним, јавним институцијама. Оспособљавањем студената за концептуализацију и реализацију основних, примењених и развојних

истраживања и за водеће послове у области јавног права, они стичу и развијају нова знања чиме се ствара научно-истраживачки подмладак који ће да допринесе креирању тзв. друштва знања и у оквиру тога, развоју појединих грана јавног права.

Посебна сврха овог студијског програма јесте развој нових метода, номотехника и поступака које унапређују процес стварања, примене и тумачења правних норми у ужој области јавног права и обезбеђују делотворно функционисање правног система у целини.

Значајна сврха студијског програма јесте да код студената продуби и обогати укупна теоријска, методолошка и апликативна знања из области јавног права; развије код њих креативно мишљење о проблемским правним питањима и оспособи их за критичку евалуацију научних истраживања која су провели други истраживачи, те оспособи студенте за коришћење научних знања добијених у процесу валидно проведених теоријско-емпиријских истраживања.

2.2. Интеграцијом научно-истраживачког рада и образовне услуге, руководећи се потребама окружења и корисника, Пословни и правни факултет у Београду је креирао квалитетан програм за трећи ниво студија – докторске академске студије у ужој области јавног права. Кроз континуирани и професионални развој и истраживање, Факултет жели да активно учествује у стварању динамичне образовне заједнице која је усредсређена на стално побољшање квалитета процеса континуираног образовања у области јавноправних наука.

Студијски програм докторских академских студија Јавно право је специфичан програм последипломског усавршавања најбољих кандидата који циљно води ка усавршавању и продубљивању њихових теоријских и методолошких знања за самостално развијање нових знања и решавања најсложенијих проблема на подручју јавног права. Истраживања која спроводе студенти докторских студија воде изналажењу нових решења у стручној и научној правној пракси. Након завршених докторских студија и одбране докторске дисертације студенти су оспособљени да самостално воде оригинална и научно заснована истраживања, да критички процењују истраживања других, као и да формирају врхунски оспособљене правнике који могу, кроз основна и апликативна, теоријска и емпиријска истраживања, да активно учествују у развоју правних дисциплина у ужој области јавног права.

Концепт студијског програма у својој основи има докторат као оригинално научно дело стечено на истраживачким пројектима. Израдом докторске дисертације студент се оспособљава да самостално решава одређени научни проблем, односно да га на најнижем нивоу научно опише, класификује, типологизује, а на вишем нивоу да открије и научно објасни правилности и законитости појаве коју истражује и на највишем нивоу да понуди прогнозу или научни модел решења правног проблема, с крајњом сврхом да открије нешто ново, још непознато унутар предмета докторске дисертације.

2.3. Сврха студијског програма докторских студија је усклађена са мисијом и циљевима Пословног и правног факултета, као и са циљевима високог образовања сходно Закону о високом **образовању**.

3. Студијски програм докторских студија из уже области јавног права има јасно дефинисане циљеве, који се односе на:

(1) проширивање постојећих и стицање нових сазнања из ужих научних области јавног права кроз оригинално научно истраживање – докторску дисертацију.

(2) овладавање процесом научног и истраживачког рада и развијање специфичних научних знања, способности и академских вештина за самостални научно-истраживачки рад у ужој области јавног права у складу са највишим научним и етичким стандардима.

(3) опоспособљавање студената за самостално коришћење научне литературе и за примену научних метода, номотехника, инструмената и поступака у истраживању научних проблема из ужих научних области јавног права и научних дисциплина унутар њих.

(4) оспособљавање студената за критичко-аналитичко размишљање и креативно и независно решавање проблемских питања у ужим научним областима јавног права.

(5) развијање способности код студената за повезивање, унапређивање и квалитативну доградњу знања стечених на основним и мастер академским студијама из уже области јавног права.

(6) оспособљавање студената за: израду и укључивање у домаће и међународне пројекте; професионално и компетентно саопштавање резултата истраживања на научним скуповима; објављивање резултата у референтним научним часописима и коришћење различитих извора података за закључивање у процесу израде докторске дисертације.

(7) постизање научних способности и академских вештина код студената које доприносе развоју научне мисли у ужим научним областима јавног права, развоју креативних способности и овладавању специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријера у ужој области јавног права.

Циљеви студијског програма докторских студија укључују и оспособљавање студента да након завршетка студија самостално води оригинална, научно заснована истраживања и да критички процењује резултате истраживања других научних радника, као и да на квалитетан начин припреми младе кадрове за наставни процес на правним факултетима.

Циљеви студијског програма докторских студија Јавно право су потпуно усклађени са савременим правцима у развију ужих научних дисциплина јавног права и научних дисциплина унутар њих, као и са основном визијом, мисијама и циљевима пословног и правног факултета.

4.1. Савладавањем студијског програма докторских академских студија Јавно право, у складу са Законом о националном оквиру квалификација, Сл. гласник РС, бр. 27/2018, стичу се следеће **опште компетенције – знања и вештине** за квалитетно обављање научне и стручне правничке делатности која подразумева да будући доктор правних наука:

- поседује врхунска теоријска и практична знања потребна за критичку анализу и истраживања у фундаменталним и примењеним областима јавноправних наука са сврхом проширивања и редифинисања постојећих знања у ужим научним областима јавног права;
- самостално решава практичне и теоријске проблеме и да реализује основна, примењена и развојна истраживања у ужој области јавног права;
- примењује напредне и специјализоване правне методе, номотехнике и вештине потребне за решавање кључних проблема у истраживању појединих дисциплина јавног права;
- развија нове правне методе, номотехнике, инструменте и правне моделе релевантне за ужу област јавног права;

- примењује вештине комуникације за објашњавање и критику јавноправних теорија, методолошких праваца и закључака, као и представљање резултата истраживања научној заједници у односу на међународне стандарде;
- критички мисли, делује креативно и независно у истраживању савремених питања теорије и праксе јавног права;
- поштују принципе етичког кодекса и добре научно-истраживачке праксе;
- самостално вреднује савремене резултате и достигнућа у циљу унапређења постојећих, и стварања нових јавно правних теорија, модела и законских решења;
- правном регулативом подржава напредак савремених технологија и разуме и користи технолошка знања у пружању правних услуга и савета;
- испољава иновативност, научни и професионални интегритет и даје предност развоју нових правних модела и правних решења за унапређење постојећих друштвених односа који су у средишту интересовања друштвене и научне правне јавности;
- дизајнира, анализира и имплементира истраживања у ужој области јавног права која чине значајан и оригинални допринос општем правничком знању и/или правној пракси,
- укључује се у реализацију међународних научних пројеката у области јавног права, управља интердисциплинарним и мултидисциплинарним пројектима у пољу друштвенохуманистичких наука и самостално покреће националну и међународну сарадњу у области правних наука;
- комуницира на професионалном нивоу у саопштавању резултата научног рада, слободно презентује резултате научноистраживачког рада на научним конференцијама и независно објављује нова номотехничка решења и правне моделе у научним часописима, који доприносе развоју јавноправне научне мисли;

4.2. Савладавањем студијског програма студент стиче следеће предметно-специфичне компетенције:

- а) темељно познавање и разумевање основне и њој блиских научних дисциплина из које (којих) је изабрани предмет докторске дисертације;
- б) способност да уз примену научних метода, номотехника, инструмената и правних поступака самостално истражује теоријске и практичне проблеме у ужој области јавног права;
- в) повезивање основних знања из области јавног права, њихово правилно тумачење и примену у правном систему;
- г) развој способности, правних вештина и спремности у праћењу савремених достигнућа и употреби знања у ужој области јавног права;
- д) употреба савремених информационо-комуникационих технологија у овладавању правним знањима, која ће помоћи да брже проналази креативна законодавна решења у подршци увођења нових технологија.

4.3. Компетенције стечене савладавањем студијског програма омогућавају студентима даљи професионални развој у науци, образовању, привреди и јавном сектору.

Кључни исход процеса студирања на студијском програму докторских академских студија Јавно право јесте формирање стручњака, академског профила, високих стручних и научних компетенција из области јавног права са образовањем које омогућава самостално обављање научно-

истраживачког рада у ужој области јавно-правних наука. Стечено академско звање доктора правних наука омогућава студенту методолошку опремљеност за научно-истраживачки рад из области јавног права као и самосталност, иновативност и стручност у професионалном и научном раду. Примена продубљених знања, уз критичку анализу постојећих научних резултата у области јавног права и провођење сопствених резултата научно-истраживачког рада, коришћењем савремених правних метода, номотехника и поступака, представља ваљану основу за успешно решавање сложених правних проблема, како правно теоријских, тако и емпиријских и практичних у ужим научним областима јавног права.

СТИЦАЊЕМ НАУЧНОГ СТЕПЕНА ДОКТОРА ПРАВНИХ НАУКА, студент је стекао темељна знања из ужих научних области јавног права из којих је одбранио докторску дисертацију, те правничке вештине, способности и компетенције да самостално решава практичне и теоријске проблеме у области јавног права. Он је оспособљен да организује и реализује компаративна научна истраживања у ужој области јавног права и да прати развој и достигнућа правне науке у целини. Завршетком студијског програма, кандидат стиче способност да критички мисли, самостално истражује и на високом нивоу комуницира са припадницима међународне научне заједнице, у циљу доприношења развоју јавноправне научне мисли.

4.4. Исходи учења се описују према дескрипторима исхода учења националног оквира квалификација, које предлаже Национални савет за високо образовање а усваја Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Докторске студије омогућавају самостално решавање практичних и теоријских јавноправних проблема, давање аналитичких одговора на актуелна питања јавно правне науке и праксе. Ове студије дају могућност повезивања знања из сродних правних и других научних области и њихову примену, способност критичке анализе, евалуације и синтезе нових правних идеја. Завршетком студијског програма докторских академских студија Јавно право, студент ће бити оспособље да уочава и поставља оригиналне и нове истраживачке правне проблеме, да перманентно и критички прати савремена достигнућа у ужим научним областима јавног права, да самостално изради научни рад на основу сопственог истраживања, и да при томе делују креативно и независно. Уз то, моћи ће да компетентно и научно аргументовано дискутује, истражује и презентује резултате свог научног рада, који доприносе развоју јавноправне научне мисли, пренесе стручни правничка знања и идеје колегама и да се укључе у међународне пројекте.